

Na desetak kilometara od Vršca, ukotvљen podno Vršačkih planina, u naselju Mesić, nalazi se jedan od najstarijih manastira u Banatu - manastir Mesić. Nazvan je po istoimenom potoku koji izvire ispod Crnog vrha i protiče pored mesta na kojem je manastir podignut. Manastir Mesić je uvršten u red najstarijih crkveno-istorijskih spomenika i kao takav Rešenjem Zavoda za zaštitu spomenika kulture AP Vojvodine 1946. godine stavljen pod zaštitu države. Crkva je građena u tradicionalnom raškom stilu kao jednobrodna građevina sa kupolom i pravougaonom pevnicom. Kasnije je dograđen i zvonik u baroknom stilu.

Vekovima je bio muški manastir, ali je od 1952., odlukom episkopa banatskog Visariona (Kostića), proglašen za ženski manastir Srpske pravoslavne crkve u banatskoj eparhiji i na njegovo čelo imenovana igumanija Teodora Milošević. Ona je mnogo učinila na njegovom obnavljanju, opremanju i sređivanju manastirskog konaka, biblioteke i manastirske arhive. O postanku ovog manastira ima više predanja. Najstarije kaže da su ga u prvoj polovini XI veka sagradili učenici svetih Ćirila i Metodija, koji su 1030. godine, naredbom kralja Stefana I Ugarskog, proterani iz severozapadnih delova današnje Rumunije u kojima su širili Jevangelje. Došavši do obronaka Karpata, oni su 1033. sagradili manastir posvećen rođenju Svetog Jovana Krstitelja. Drugo predanje govori da je manastir Mesić 1225. godine osnovao žički jeromonah Arsenije Bogdanović - Sremac, po nalogu Svetog Save koji ga je potom postavio za igumana novoosnovne svetinje. Sveti Arsenije je nasledio Svetog Savu na arhiepiskopskom prestolu i postao drugi srpski arhiepiskop. O ovom predanju saznajemo iz prve pisane monografije o manastiru Mesić koju je objavio mesički arhimandrit Vikentije Ljuština krajem XVIII veka pod naslovom: „Kratka istorija manastira Mesića“. Treće predanje kaže da su manastir podigli krajem XV veka Sveti despot Jovan Branković i njegova majka Sveta prepodobna majka Angelina, koji su u to vreme na ovim prostorima imali posede, pri čemu nije isključena mogućnost da su oni samo obnovili, u međuvremenu srušen, stari manastir. Zahvaljujući tome, Brankoviće smatraju ktitorima manastira. Posle pada svetih Brankovića i ovi krajevi su potpali pod tursku vlast. U to vreme manastir je dva puta paljen, kada je izgorela i sva manastirska arhiva. Nakon Požarevačkog mira 1718., u manastir dolazi krušedolski jeromonah Mojsije Stefanović sa nekoliko monaha i uz pomoć pravoslavnih hrišćana, ali i ruske carice Jelisavete Petrovne, crke Petra Velikog i Katarine I, kod koje je lično išao za pomoć, obnovio je veoma oštećen hram. Carica je uz to poslala pisano gramatu u kojoj se zavetuje da će manastiru Mesić svake godine davati 300 rubalja. Jeromonah Mojsije je iz Rusije u manastir doneo dosta knjiga, ikona, svetih utvara, litiju. Manastir je već 1738. godine u Austrijsko-turskom ratu (1737 -1739.), ponovo opustošen i spaljen, a jeromonah Mojsije ga 1743. iznova obnavlja, kao i duhovni život bratstva. Želeći da očuva izgled hrama u raškom graditeljskom stilu, pronašao je majstora

zografe, Andreja, Petra i Jovana, verovatno freskopisce radionice manastira Vraćevšnice, koji iste 1743., završavaju freskopis hrama u postvizantijskom stilu. Krajem XVIII veka na hramu su izvedeni novi radovi po nacrtu nemačkog arhitekte Blobergera i tom prilikom izvršena je „barokizacija“ hrama: dograđen je barokni zvonik sa pripratom i postavljen barokni ikonostas. U prvoj polovini XIX veka vizantijske freske u crkvi su prekrivene sa dva sloja maltera, preko kojih su mestimično bile oslikane scene iz Jevanđelja u baroknom stilu; kupole, karakteristične za vizantijski stil, bile su pokrivenе običnim krovom u moravskom stilu, kako bi se prikrila pravoslavna obeležja hrama u vreme dominacije rimokatoličke crkve u ovim krajevima i politike prema pravoslavlju u Banatu. Posle Drugog svetskog rata izvršene su restauracije 1947. i 1971. kada je hramu vraćeno prvobitno stanje. U manastiru se čuvaju mnoge vrednosti. U manastirskoj biblioteci od 2.500 rukopisnih i štampanih knjiga, najstarija i najvrednija je „Četvorojevanđelje“ iz 1569. godine, drvenih korica, pisano goticom, sa paralelnim prevodom na latinski i starogrčki jezik. U naosu mesićke crkve nalaze se ostaci ranijih fresaka iz XVII i XVIII veka. Ispod njih je jedan još stariji sloj koji nije ispitani. Tu je pohranjena čudotvorna ikona naslikana po uzoru na drevnu Bogorodičinu ikonu „Dostojno jest“, staru preko 1.000 godina, koja se nalazi na gornjem mestu oltara u Sveti-Uspenskom sabornog hramu u Kareji, na Svetoj gori Atonskoj. Po predanju, pred tom ikonom je arhanđeo Gavrilo otpevao pesmu Bogorodici „Dostojno jest“ koja se od tog vremena peva u svim pravoslavnim crkvama. Mesićka ikona „Dostojno jeste“ je iz 1803. godine. Nije utvrđeno ko ju je naslikao, kako i kada je preneta u ovaj manastir, samo se zna da je čudotvora i da preko nje Presveta Bogorodica pomaže svima koji joj sa verom prilaze. Na praznik Dostojno jest, u noći između 23. i 24. juna, u manastir dolaze vernici na bdenije i dovode bolesne i nevoljne radi molitve i ozdravljenja.

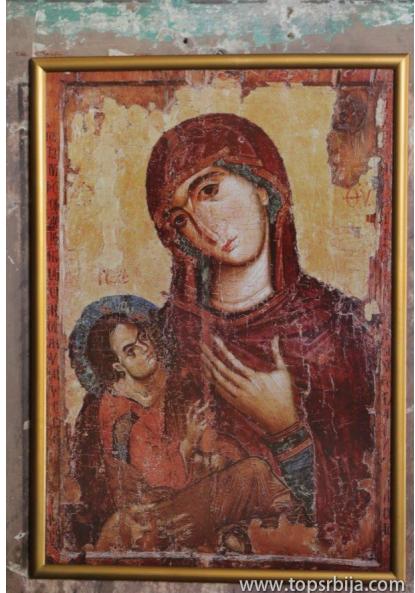

www.topsrbija.com

www.topsrbija.com

www.topsrbija.com

www.topsrbija.com

